Държавата разработва серия от мерки за насърчаване на екологичния бизнес - зелени работни места, зелени обществени поръчки, зелени помощи и зелени данъци, но все още няма конкретни планове кога и как да ги въведе. Това стана ясно от изказването на министъра на околната среда и водите Нона Караджова вчера на форума "Зелена икономика", организиран от в. "Капитал".

Зелени енергийни помощи

Реорганизация на помощите за отопление подготвят министерствата на околната среда, труда и социалната политика и на финансите, съобщи министър Караджова. Идеята е въглищата и дървата за огрев да бъдат заменени с екобрикети и биомаса. В момента с държавните помощи се купуват главно брикети от социално слабите домакинства. Това гориво обаче е сред главните причини за праха във въздуха в градовете през зимата. Освен това главен производител на брикети е предприятието "Брикел", което правителството вече заяви, че ще затвори тази пролет.

В Чехия например, за да стимулира производството на екобрикети и енергия от биомаса, правителството е повишило цената на масово използваните кафяви въглища с 10.5% и е понижило ДДС за твърдите екогорива от 19 на 9%, каза на форума бившият министър на околната среда на Чехия Мартин Бурсик. "Здравната статистика показваше, че в Североизточна Бохемия например, където масово се горяха въглища за отопление и се дишаше прах, продължителността на живота е с 2 години по-малка от останалите райони", разказа Бурсик.

Зелени обществени поръчки

По думите на Караджова голяма част от публичните средства се харчат чрез обществени поръчки, така че е важно те да отиват в проекти, които не вредят на околната среда. Т.нар. зелени обществени поръчки в бъдеще ще се прилагат например в строителството, каза екоминистърът. Засега в България са проведени само няколко от този тип - за рециклирана хартия за нуждите на екоминистерството и на Министерския съвет.

Зелени данъци

Форми на зелено данъчно облагане се разработват от министерствата на екологията, икономиката и финансите, каза Караджова. Тя даде пример с по-ниските ставки за екологичните автомобили, каквито се обмислят за електромобилите. Друга възможност са облекченията при саниране на сгради, добави министърът на регионалното развитие Росен Плевнелиев. Според него е удачно да се помисли за намаляване на данък сгради, когато хората енергийно оптимизират жилищата си.

Енергийна ефективност vs. АЕЦ "Белене"?

Санирането на панелните блокове в страната, 18 700 на брой, ще елиминира нуждата от енергийна мощност в порядъка на 1600 мегавата, приблизително колкото планирания капацитет на АЕЦ "Белене". Санирането на всички панелки ще струва около 4 млрд. евро, сочат изчисленията на МРРБ. В тях живеят около 2.7 милиона души, каза Плевнелиев.

Около 1 млрд. лева ще бъдат отделени по оперативната програма "Регионално развитие" за саниране на публични сгради и жилищни блокове, припомни министърът. Вече са договорени и се изпълняват проекти за 244 млн. лв., а други за над 200 млн. лв. чакат одобрение. За 2011 г. е предвидено реновирането на 600 публични сгради, посочи Плевнелиев. "Очакваме интерес от етажната собственост, ще се обърнем към търговските банки, кметовете и ютилити компании, те могат да вземат дейно участие в сектора", добави той.

Повишаването на енергийната ефективност в сградите и индустрията в България трябва да стане бързо, мащабно и много координирано, защото страната сериозно изостава от другите европейски държави. Това заяви представителят на Световната банка за страната Маркус Репник. "България е страната с най-нисък БВП на човек от

населението в ЕС, а в същото време потреблението на ресурси за производството е много високо", припомни той.

Репник направи паралел между България и Швеция, които имат сходно количество годишни въглеродни емисии - "Швеция обаче има 8 пъти по-висок БВП." Според статистика на Международната агенция по енергетика, цитирана от експерта, вложение от 1 евро в енергийна ефективност спестява 2 евро инвестиции в нови енергийни мощности.

В Чехия множество стари сгради са били реновирани в последните години благодарение на търговията с квоти за парникови емисии, разказа още чешкият ексминистър. Досега държавата е продала над 75 милиона спестени квоти по Протокола от Киото, от които е спечелила близо 800 млн. евро. Купувачите са били Япония, Испания, Австрия и Световната банка.

България също има голям излишък от квоти и в началото на миналата година правителството обяви, че планира продажбата им. В средата на 2010 г. обаче държавата загуби правото си да търгува с квоти заради неадекватна система за измерването на емисиите си. Едва в началото на този месец органът на ООН по климата обяви, че тя е отстранила пропуските и правото й да търгува ще бъде върнато.

Източник: в. Дневник